

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Управа за спречавање прања новца

ОДСЕК ЗА НАДЗОР

АНАЛИЗА ИЗВРШЕНИХ НЕПОСРЕДНИХ КОНТРОЛА ПРЕДУЗЕТНИКА/ПРАВНИХ
ЛИЦА КОЈИ СЕ БАВЕ ПРУЖАЊЕМ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ УСЛУГА И ФАКТОРИНГ
ДРУШТАВА У 2024. ГОДИНИ

Београд, 5. мај 2025. године

Управа за спречавање прања новца

С А Д Р Ж А Ј

1. УВОД.....	3
2. ПОСРЕДАН НАДЗОР У 2024. ГОДИНИ	7
2.1. Посредан надзор над предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга.....	7
2.2. Посредан надзор над друштвима за ревизију која, поред послова ревизије, обављају и послове пружања рачуноводствених услуга и њиховим повезаним правним лицима	8
2.3. Посредан надзор над факторинг друштвима	8
2.4. Обавештења слата обвезницима.....	9
2.5. Превентивно деловање – слање смерница	9
3. НЕПОСРЕДАН НАДЗОР	10
3.1. Непосредан надзор над применом ЗСПНФТ-а.....	10
3.2. Непосредан надзор над применом ЗЦЕСВ-а	12
3.3. Непосредан надзор над применом ЗОРИ-а.....	12
4. СУДСКЕ ОДЛУКЕ	13
4.1. Судске одлуке- правна лица.....	13
4.2. Судске одлуке- предузетници	16
5. ЗАКЉУЧАК.....	19

Управа за спречавање прања новца

1. УВОД

Управа за спречавање прања новца (у даљем тексту: Управа) је у 2024. години, у складу са чланом 104. став 1. тачка 1) и чланом 105. Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС“, бр. 113/17, 91/19, 153/20, 92/23, 94/24 и 19/25, у даљем тексту: ЗСПНФТ) вршила посредан и непосредан надзор над применом овог закона код обвезника, и то код:

- 1) предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга и
- 2) факторинг друштава.

Поред наведеног, Управа је у току 2024. године над обвезницима из своје надлежности вршила и посредан и непосредан надзор над применом Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење („Службени гласник РС“, број 29/15, 113/1, 41/18 и 94/24, у даљем тексту: ЗОРИ), а над обвезницима из своје надлежности који су правна лица Управа је вршила и непосредан надзор над применом Закона о Централној евиденцији стварних власника („Службени гласник РС“, број 41/18, 91/19, 105/21 и 17/23, у даљем тексту: ЗЦЕСВ), а на основу овлашћења датим овим законима.

Такође, у току 2024. године Управа је прикупљала податке од обвезника из своје надлежности везане за државу седишта странака, државе у којима су исте обављале делатност, степену ризика и форми својих странака, као и податке да ли је у власничкој структури странака постојао траст на дан 31. 12. 2023. године. На основу прикупљених података израђена је Анализа прегограничних претњи код наведених обвезника.

Посредан надзор се врши слањем Упитника о активностима обвезника у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма и Упитника о активностима обвезника у вези са ограничавањем располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење и анализом добијених одговора. Критеријуми на основу којих се одређује којим обвезницима ће се слати упитници, када је реч о предузетницима и правним лицима која се баве пружањем рачуноводствених услуга, су географска распрострањеност и број запослених код обвезника. Када су у питању факторинг друштва, упитници су послати свим факторинг друштвима која располажу подацима потребним за посредну контролу, будући да је њихов број у Републици Србији мали (у Републици Србији је на дан 31. 12. 2024. године било регистровано 23¹ факторинг друштва).

Основни циљ израде Упитника о активностима обвезника у области спречавања прања новца и финансирања тероризма јесте прикупљање података о пословним активностима обвезника у извештајном периоду, као и успостављеном систему контрола и управљања ризиком, како би се на тај начин обезбедили улазни подаци на основу којих ће се у МАТРИЦИ за процену ризика од ПН/ФТ/ОРИ (у даљем тексту: МАТРИЦА ризика) обрачунавати ниво/степен присутног ризика од ПН/ФТ/ОРИ у пословању обвезника.

¹ Податак је преузет са сајта Агенције за привредне регистре - <https://pretraga2.apr.gov.rs/FactoringLlist>

Управа за спречавање прања новца

Основни циљ процене ризика од ПН/ФТ/ОРИ, на бази МАТРИЦЕ ризика, је спровођење надзора, заснованог на процени нивоа ризика од ПН/ФТ/ОРИ ком је обвезник изложен у свом пословању.

Одговори, које обвезници доставе на питања из Упитника о активностима обвезника у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма и Упитника о активностима обвезника у вези са ограничавањем располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење, се анализирају и добијени подаци се уносе у одговарајућу МАТРИЦУ ризика, те се као финални резултат утврђује степен ризика од ПН/ФТ/ОРИ за сваког појединачног обвезника, на основу чега се приступа изради Плана непосредног надзора.

Да би се функција надзора усмерила на области и обвезнике са највећим ризиком од ПН/ФТ/ОРИ, Управа мора спроводити периодичну процену ризика од ПН/ФТ/ОРИ сваког појединачно посредно контролисаног обвезника.

С тим у вези, циљеви процене ризика од ПН/ФТ/ОРИ, на бази МАТРИЦЕ ризика, се односе на идентификовање различитих ризика од ПН/ФТ/ОРИ који се јављају код обвезника приликом обављања регистроване делатности, њихово мерење и утврђивање нивоа/степенa ризика од ПН/ФТ/ОРИ за сваког појединачног обвезника.

Употребом МАТРИЦЕ ризика, као и на основу налаза утврђених у поступку непосредног надзора над пословањем обвезника, процениће се степен усклађености пословања обвезника са Законима из надлежности Одсека за надзор (ЗСПНФТ и ЗОРИ).

МАТРИЦА ризика представља основу за процену ризика од ПН/ФТ/ОРИ обвезника, као и основу за утврђивање потребних активности које ће се спроводити у поступку непосредног надзора (План непосредног надзора).

Матрица ризика обухвата следеће:

- процену нивоа присутног структурног ризика обвезника,
- процену нивоа присутног инхерентног ризика у пословању обвезника, укупног и по врстама инхерентног ризика,
- процену нивоа присутног инхерентног ризика по пословним активностима обвезника, укупног и по врстама инхерентног ризика,
- процену нивоа квалитета система контрола и система управљања ризиком, укупног и по свакој области наведеног система,
- утврђивање нето ризика који је присутан у пословним активностима обвезника,
- утврђивање укупног нето ризика обвезника (општег ризика) и
- тренд кретања вредности претходно наведених показатеља.

Непосредан надзор се обавља у пословним просторијама контролисаног субјекта, увидом у опште и појединачне акте, евиденције и документацију, као и пословне књиге, изводе рачуна, кореспонденције и друга документа у просторијама субјекта надзора или правног лица са којима је субјект надзора директно или индиректно повезан, узимањем изјаве од одговорног лица или осталих запослених у субјекту надзора, као и тражењем података од државних органа и ималаца јавних овлашћења и прегледом документације.

Непосредан надзор над применом ЗСПНФТ-а, који врши Управа, је регулисан чланом 107. ЗСПНФТ-а, непосредан надзор над применом ЗЦЕСВ-а Управа врши на основу члана

Управа за спречавање прања новца

12. став 3. овог закона, док се надзор на ЗОРИ врши на основу члана 18. став 1. ЗОРИ-а. На поступак непосредног надзора сходно се примењују одредбе Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, број 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18, у даљем тексту: ЗИН).²

Непосредан надзор над применом ЗСПНФТ-а се спроводи на основу плана надзора, који се сачињава на годишњем нивоу и који се означава степеном тајности. На основу годишњег плана надзора, директор Управе или лице које он одреди издаје писмени налог за надзор. Непосредан надзор почиње уручењем налога за надзор надзираном субјекту, односно лицу које је присутно, а у случају одбијања уручења налога, непосредан надзор почиње показивањем налога и предочавањем његове садржине надзираном субјекту, односно присутном лицу. Када у складу са законом налог није издат, надзор почиње предузимањем прве радње запосленог у Управи са тим циљем. Запослени у Управи може о свом доласку обавестити обвезника. Приликом вршења непосредног инспекцијског надзора инспектори примењују контролну листу у случајевима и на начин прописан ЗИН-ом. О извршеном надзору сачињава се и обвезнику доставља Записник о извршеној контроли примене ЗСПНФТ-а у писаној форми у року од 15 дана од дана завршетка надзора, који садржи налаз и предложене, односно наложене мере. Сачињени Записник о извршеној контроли примене ЗСПНФТ-а се доставља контролисаном субјекту у пословним просторијама надзираног субјекта у којима је вршен надзор. Контролисаном субјекту се оставља рок од 15 дана од дана достављања записника да достави примедбе на записник. Након изјашњавања контролисаног субјекта, уколико се утврди да су примедбе основане, сачињава се допуна Записника о извршеној контроли примене ЗСПНФТ-а на које обвезник има право достављања примедби у року од осам дана од дана достављања допуне записника. Уколико су у поступку надзора утврђене неправилности, инспектор подноси пријаву за привредни преступ надлежном јавном тужилаштву, односно подноси захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду. Уколико нису утврђене неправилности, то се констатује Записником о извршеној контроли примене ЗСПНФТ-а. У случају када обвезник онемогући вршење непосредног надзора (онемогућава увид у документацију, намерно или грубом непажњом доставља нетачне податке, не обезбеђује услове за вршење непосредног надзора, не доставља тражене податке и документацију у року), инспектор доноси закључак којим се обвезнику налаже да омогући вршење надзора одмах, а најкасније у року од три дана од дана пријема закључка.

У спровођењу надзора над применом ЗСПНФТ-а код обвезника у надлежности Управе, инспектори контролишу које радње и мере обвезници предузимају ради спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма.

Непосредан надзор над применом ЗСПНФТ-а обухвата најмање контролу:

1. да ли је обвезник испунио обавезу израде анализе ризика у складу са ЗСПНФТ-ом, Смерницама Управе, као надзорног органа, и проценом ризика од прања новца и финансирања тероризма израђеном на националном нивоу, и то у односу на своје

---

² в. члан 4. став 8. ЗИН-а

Управа за спречавање прања новца

целокупно пословање и процену ризика за сваку групу или врсту странке, пословног односа и услуге коју обвезник пружа у оквиру своје делатности;

2. да ли обвезник спроводи радње и мере за спречавање и откривање прања новца и финасирања тероризма пре, у току и након успостављања пословног односа и да ли је обвезник:
  - спроводио радње и мере познавања и праћења странке, а нарочито да ли је утврдио и проверио идентитет странке, њеног заступника, пуномоћника, прокуристе и стварног власника странке и, уколико јесте, да ли је то учинио на прописан начин;
  - достављао информације, документацију и податке Управи;
  - именовао овлашћено лице и његовог заменика за вршење појединих радњи и мера за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма, као и да ли је Управи доставио податке о личном имену и називу радног места овлашћеног лица, његовог заменика и члана највишег руководства одговорног за примену ЗСПНФТ-а и, уколико јесте, да ли је то учинио у законском року;
  - обезбедио да послове овлашћеног лица и његовог заменика обављају лица која испуњавају ЗСПНФТ-ом прописане услове;
  - обезбедио редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених који обављају послове спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма;
  - израдио програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених, а уколико га је израдио, да ли га је израдио у складу са правилником и у законском року, као и да ли је такав програм реализовао;
  - обезбедио редовну унутрашњу контролу извршавања обавеза из ЗСПНФТ-а и сачинио извештај о извршеној унутрашњој контроли и предузетим мерама након те контроле, а уколико га је израдио, да ли га је израдио у прописаном року са прописаном садржином;
  - израдио листу индикатора за препознавање лица и трансакција за које постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма, као и листу индикатора за препознавање сумњивих активности у вези са финансирањем тероризма и, уколико јесте, да ли исте садрже све индикаторе чије је уношење прописано као обавезно;
  - водио евиденције о странкама и пословним односима и да ли је обезбедио да евиденције садрже све прописане податке;
  - извршавао друге прописане радње и мере (да ли је израдио интерни акт и, уколико јесте, да ли га је израдио у складу са прописима, да ли је интерним актом утврдио поступак по коме утврђује да ли је странка или стварни власник странке функционер, да ли је утврдио поступак по коме утврђује да ли је странка или правно лице које се јавља у власничкој структури странке оф-шор правно лице и др.).

Непосредан надзор над применом ЗЦЕСВ-а обухвата најмање контролу:

Управа за спречавање прања новца

1) да ли је обвезник - Регистровани субјект извршио евидентирање података о стварном власнику у Централну евиденцију у року из члана 7. став 3. овог закона, односно у року од 15 дана од дана наступања основа евидентирања из члана 6. став 1. тачка 2) овог закона - промене власничке структуре и чланова органа Регистрованог субјекта, као и друге промене на основу којих се може ценити испуњеност услова за стицање својства стварног власника Регистрованог субјекта из члана 3. овог закона;

2) да ли је обвезник - Регистровани субјект евидентирао тачне податке;

3) да ли обвезник - Регистровани субјект има, односно чува одговарајуће, тачне и ажурне податке и документа на основу којих је евидентирао стварног власника, а што је дужан да чини десет година од дана евидентирања података о стварном власнику (члан 10. став 2. овог закона).

Правилности и неправилности утврђене у поступку непосредног надзора над применом ЗЦЕСВ-а се констатују записником и у случају неправилности, након истека рока за подношење примедби на записник од стране контролисаног субјекта, подноси се захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду.

Непосредан надзор над применом ЗОРИ-а обухвата најмање контролу:

1) да ли је обвезник приликом обављања посла или делатности утврђивао да ли има послова или других сличних односа са означеним лицем;

2) да ли је обвезник пропустио да ограничи располагање имовином означеног лица ако је за тим постојала потреба, да ли је пропустио да о томе обавести Управу, а ако је обавестио да ли је то урадио у року од 24 часа;

3) да ли је обвезник учинио доступном своју или туђу имовину означеном лицу;

4) да ли је обвезник пропустио да достави сву писану или електронску документацију;

5) да ли је обвезник пропустио да ограничи располагање имовином на основу решења о ограничавању располагања имовином.

Правилности и неправилности утврђене у поступку непосредног надзора над применом ЗОРИ-а се констатују записником и у случају неправилности, након истека рока за подношење примедби на записник од стране контролисаног субјекта, подноси се пријава за привредни преступ/захтев за покретање прекршајног поступка надлежном суду.

2. ПОСРЕДАН НАДЗОР У 2024. ГОДИНИ

2.1. Посредан надзор над предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга

Укупан број предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга у Републици Србији у 2024. години је био преко 5700. Број обвезника се смањивао у односу на 2022. годину када их је било преко 8000, из разлога што је наступила обавеза евидентирања у Регистар који води АПР и лиценцирања код Коморе овлашћених ревизора.

Управа за спречавање прања новца

Будући да је број обвезника - предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга, над којима Управа врши надзор, велики, као основни критеријум за увршћивање појединих обвезника у годишњи план посредне контроле за 2024. годину, коришћена је географска распрострањеност и број запослених код обвезника.

Обвезницима - предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга је дат рок од 15 дана од дана пријема дописа Управе да доставе попуњене упитнике.

Од укупног броја (159), предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга над којима је вршен посредан надзор у 2024. години, 158 контролираних субјеката су била друштва са ограниченом одговорношћу, док је 1 контролирани субјект био ортачко друштво.

У 2024. години је започето 159 посредних контрола над предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга, везано за њихове обавезе у области спречавања прања новца и финансирања тероризма. Посредна контрола је завршена код свих 159 посредно контролираних рачуновођа.

Поред наведеног, у 2024. години је започето 159 посредних контрола над предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга, везано за њихове обавезе у области ограничавања располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење. Посредна контрола је завршена код свих 159 посредно контролираних рачуновођа.

2.2. Посредан надзор над друштвима за ревизију која, поред послова ревизије, обављају и послове пружања рачуноводствених услуга и њиховим повезаним правним лицима

У 2024. години Управа је, слањем упитника, вршила и посредан надзор над применом ЗСПНФТ-а и посредан надзор над применом ЗОРИ-а и над 16 друштава за ревизију која, поред послова ревизије, обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и над њиховим повезаним правним лицима која пружају рачуноводствене услуге. Обвезницима је дат рок од 15 дана од дана пријема дописа Управе да доставе попуњене упитнике.

У 2024. години су завршене све започете посредне контроле над применом ЗСПНФТ-а и све посредне контроле над применом ЗОРИ-а над наведеним обвезницима.

2.3. Посредан надзор над факторинг друштвима

Укупан број факторинг друштава у Републици Србији у 2024. години, на дан 31. 12. је био 23.

Посредном контролом у 2023. години је било обухваћено укупно 21 факторинг друштво, којима су достављени упитници на попуњавање и дат им је рок од 15 дана да на исти одговоре. У складу са наведеним произилази да је у 2024. години извршен посредан

Управа за спречавање прања новца

надзор у области спречавања прања новца и финансирања тероризма и посредан надзор над факторинг друштвима у области ограничавања располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење над 21 факторинг друштвом.

2.4. Обавештења слата обвезницима

Дописом уз упитнике обвезници над којима Управа врши надзор су обавештени да су, будући да су на основу члана 4. ЗСПНФТ-а обвезници, дужни да предузимају радње и мере за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма, прописане овим законом. Такође, су дописом уз упитнике обвезници обавештени да, поред ЗСПНФТ-а, имају обавезу да примењују и Националну процену ризика, Смернице за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга и факторинг друштава, Правилник о методологији за извршавање послова у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма, као и Листу индикатора за препознавање лица и трансакција за које постоје основи сумње да се ради о прању новца и Листу индикатора за препознавање сумњивих активности у вези са финансирањем тероризма.

Поред наведеног, обвезници су дописом уз упитнике подучени о својим обавезама прописаним Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење, као и о претраживачу листе означених лица на веб сајту Управе и месту на сајту где се исти налази (<http://www.unsearch.apml.gov.rs/>).

Такође, обвезници су обавештени о месту на веб сајту Управе где могу наћи законе и наведена акта, као и Препоруке за пријављивање сумњивих трансакција, Образац за пријаву сумњивих трансакција и Образац за пријаву означених лица (<http://www.apml.gov.rs/biblioteka>), а предузетници и правна лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга су обавештени о месту на веб сајту Управе где могу пронаћи Приручник за примену Закона за рачуновође (<http://www.apml.gov.rs/biblioteka> и <http://www.apml.gov.rs/dokumenti>).

2.5. Превентивно деловање – слање смерница

Током 2024. године, Управа је планирала да спроведе добру праксу слања смерница - инструкција за рад новооснованим предузетницима и правним лицима која се баве пружањем рачуноводствених услуга ради упознавања са њиховим обавезама прописаним ЗСПНФТ-а, и Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење и подзаконским актима. Из објективних разлога, услед кадровских промена, ова активност је померена за први квартал 2025. године.

Новооснованим факторинг друштвима (3), су послате смернице - инструкције за рад.

Управа за спречавање прања новца

3. НЕПОСРЕДАН НАДЗОР

У 2024. години Управа је извршила непосредан надзор над 16 обвезника из своје надлежности, и то над 16 рачуновођа – 10 правних лица и 6 предузетника.

Над факторинг друштвима у 2024. години није вршен непосредан надзор.

Услед кадровских промена и објективних разлога нису сви непосредни надзори извршени.

Код оних обвезника код којих непосредни надзор није извршен у 2024. години, непосредни надзор ће бити вршен у 2025. години.

3.1. Непосредан надзор над применом ЗСПНФТ-а

У 2024. години извршено је укупно 16 редовних непосредних надзора над применом ЗСПНФТ-а, и то свих 16 редовних непосредних надзора над рачуновођама.

У извршених 15 редовних непосредних контрола над рачуновођама над применом ЗСПНФТ-а, који су обављени у 2024. години, утврђене су неправилности, и то 78 привредних преступа и 40 прекршаја. Код једног предузетника који се бави пружањем рачуноводствених услуга нису утврђене неправилности.

Укупан број неправилности утврђених у непосредним контролама над применом ЗСПНФТ-а код 15 рачуновођа, које су извршене у 2024. години, је 118, и то:

- 12 контролисаних субјеката није израдило анализу ризика у односу на целокупно своје пословање, или нису израдили анализу ризика својих странака, или обе наведене анализе, чиме је повређен члан 6. ЗСПНФТ-а и извршен привредни преступ (8) из члана 118. став 1. тачка 1) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (4) из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. став 1. тачка 1) ЗСПНФТ-а;

- 1 контролисани субјект није израдио анализу ризика од прања новца и финансирања тероризма у односу на целокупно своје пословање и анализу ризика својих странака у складу са смерницама, чиме је повређен члан 6. став 1. ЗСПНФТ-а и извршен прекршај из члана 120. став 3. у вези са чланом из члана 119. став 1. тачка 1) ЗСПНФТ-а;

- 1 контролисани субјект није утврдио и проверио идентитет странака које су правна лица, чиме је повређен члан 20. став 1. ЗСПНФТ-а чиме је извршен прекршај из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. став 1. тачка 17) ЗСПНФТ-а;

- 14 контролисаних субјеката није на начин прописан чланом 20. став 2-6. ЗСПНФТ-а утврдило и проверило идентитет странака изабраних методом случајног узорка, а које су правна лица, чиме је извршен привредни преступ (10) из члана 119. став 1. тачка 3) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (4) из члана 120. став 3. у вези са чланом 119. став 1. тачка 3) ЗСПНФТ-а;

Управа за спречавање прања новца

- 2 контролисана субјекта нису утврдила и проверила идентитет заступника странака које су правна лица, чиме је повређен члан 21. став 1. ЗСПНФТ-а и извршен прекршај из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. став 1. тачка 18) ЗСПНФТ-а;
- 14 контролисаних субјеката није на начин прописан чланом 21. ЗСПНФТ-а утврдило и проверило идентитет заступника странака које су правна лица, чиме је извршен привредни преступ (10) из члана 119. став 1. тачка 5) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (4) из члана 120. став 3. у вези са чланом 119. став 1. тачка 5) ЗСПНФТ-а;
- 1 контролисани субјект није утврдио идентитет стварних власника странака које су правна лица, чиме је повређен члан 25. став 1. ЗСПНФТ-а извршен прекршај из члана 120. став 1. у вези са чланом 117. став 1. тачка 1) ЗСПНФТ-а;
- 14 контролисаних субјеката није на начин прописан чланом 25. ЗСПНФТ-а утврдило идентитет стварних власника странака које су правна лица, чиме је извршен привредни преступ (10) из члана 118. став 1. тачка 22) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (4) из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. став 1. тачка 22) ЗСПНФТ-а;
- 4 контролисана субјекта нису интерним актом утврдила поступак по коме утврђују да ли је странка или стварни власник странке функционер, чиме је повређен члан 38. став 1. ЗСПНФТ-а и извршен привредни преступ (3) из члана 118. став 1. тачка 34) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (1) из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. став 1. тачка 34) ЗСПНФТ-а;
- 4 контролисана субјекта нису утврдила поступак по коме утврђују да ли је странка или правно лице које се јавља у власничкој структури странке оф-шор правно лице, чиме је повређен члан 40. став 1. ЗСПНФТ-а и извршен привредни преступ (3) из члана 118. став 1. тачка 37) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (1) из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. став 1. тачка 37) ЗСПНФТ-а;
- 1 контролисани субјект није именовао овлашћено лице и/или заменика овлашћеног лица, чиме је повређен члан 49. став 1. ЗСПНФТ-а и извршен привредни преступ из члана 118. став 1. тачка 46) и став 2. ЗСПНФТ-а;
- 5 контролисаних субјеката није доставило податке о личном имену и називу радног места овлашћеног лица и/или заменика овлашћеног лица и/или члана највишег руководства који је одговоран за примену ЗСПНФТ-а, чиме је повређен члан 52. став 3. ЗСПНФТ-а и извршен привредни преступ из члана 119. став 1. тачка 15) и став 2. ЗСПНФТ-а,
- 7 контролисаних субјеката није обезбедило редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених који обављају послове спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма, чиме је повређен члан 53. став 1. и став 2. ЗСПНФТ-а и извршен привредни преступ (5) из члана 119. став 1. тачка 16) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (2) из члана 120. став 3. у вези са чланом 119. став 1. тачка 16) ЗСПНФТ-а;
- 6 контролисаних субјеката није израдило програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених, чиме је повређен члан 53. став 3. ЗСПНФТ-а и извршен привредни преступ (4) из члана 119. став 1. тачка 17) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (2) из члана 120. став 3. у вези са чланом 119. став 1. тачка 17) ЗСПНФТ-а;
- 9 контролисаних субјеката није обезбедило редовну унутрашњу контролу и није израдило годишњи извештај о извршеној унутрашњој контроли и предузетим мерама након те контроле, чиме је повређен члан 54. ЗСПНФТ-а и извршен привредни преступ (5) из члана

Управа за спречавање прања новца

119. став 1. тачка 18) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (4) из члана 120. став 3. у вези са чланом 119. став 1. тачка 18) ЗСПНФТ-а;

- 11 контролираних субјеката није израдило листу индикатора за препознавање лица и трансакција за које постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма и/или листу индикатора за препознавање сумњивих активности у вези са финансирањем тероризма, чиме је повређен члан 69. став 1. ЗСПНФТ-а и извршен привредни преступ (7) из члана 118. став 1. тачка 48) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно извршен прекршај (4) из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. став 1. тачка 48) ЗСПНФТ-а;

- 12 контролираних субјеката није обезбедило да евиденције о странкама и пословним односима садрже све податке прописане ЗСПНФТ-ом, чиме је повређен члан 99. став 1. овог закона и извршен привредни преступ (7) из члана 118. став 1. тачка 53) и став 2. ЗСПНФТ-а, односно прекршај (4) из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. став 1. тачка 53) ЗСПНФТ-а.

За све неправилности утврђене у 2024. години у поступцима непосредних надзора над применом ЗСПНФТ-а, а које су извршене у 2024. години, укупно је поднето 10 пријава за привредни преступ против правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга и 5 захтева за покретање прекршајног поступка против предузетника који се баве пружањем рачуноводствених услуга.

3.2. Непосредан надзор над применом ЗЦЕСВ-а

У 2024. години је извршено укупно 10 ванредних непосредних надзора над применом ЗЦЕСВ-а над правним лицима која се баве пружањем рачуноводствених услуга.

Ни у једном непосредном надзору у 2024. години нису утврђене неправилности које се односе на ЗЦЕСВ-а.

3.3. Непосредан надзор над применом ЗОРИ-а

У 2024 години је укупно било 5 непосредних надзора над применом ЗОРИ-а код обвезника који се баве пружањем рачуноводствених услуга, при чему је у свих 5 утврђено постојање неправилности које се односе на то да контролирани обвезници нису приликом обављања посла или делатности утврђивали да ли имају послова или других сличних односа са означеним лицем. Свих 5 неправилности се односи на контролисана правна лица. За наведене неправилности су покренути одговарајући поступци. Још увек нема судских одлука којима се одлучивало о наведеним неправилностима.

4. СУДСКЕ ОДЛУКЕ

Управа за спречавање прања новца

У току 2024. године Управи је достављено 30 судских одлука против правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга и одговорних лица у њима, и против предузетника који се баве пружањем рачуноводствених услуга везано за ЗСПНФТ. Четири достављене судске одлуке се односи на ЗЦЕСВ. Четрнаест судских одлука се односило на правна лица, а 16 на предузетнике. Од 23 осуђујуће судске одлуке, 21 су као епилог имале изрицање новчане казне, док две садрже опомену као санкцију. У шест предмета (3 предмета везано за ЗЦЕСВ и три предмета везано за ЗСПНФТ) је донета судска одлука да се поступак обуставља због застарелости. Такође, један предмет је окончан на начин да је тужилац одустао од оптужног предлога.

4.1. Судске одлуке- правна лица

Укупна новчана казна изречена правним лицима износи 1.670.000,00 динара, док су одговорна лица у правном лицу кажњена са укупно 305.000,00 динара. Новчане казне су изречене за укупно 83 неправилности које су утврђене у судском поступку и за које је изречена новчана казна. Највише судских одлука је донео Привредни суд у Београду (5), а затим са по две следе Привредни судови у Суботици и Новом Саду.

Новчане казне за правна лица су изрицане у опсегу од 50.000,00 до 330.000,00 динара, док се за одговорно лице тај опсег кретао од 10.000,00 до 55.000,00 динара.

У наставку је распон новчаних казни (исказан у динарима) за појединачне привредне преступе изречене од стране Привредних судови у првостепеном поступку:

- члан 118. ст.1. т.34 и ст.2 (нису утврдили поступак за функционера)- 4 казне у распону од 10.000-20.000 (60.000 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (14.000 укупно) за одговорно лице;

- члан 118. ст.1. т.35 и ст.2 (нису предузели додатне радње и мере у односу на странку која је функционер)- 1 казна у износу од 20.000 за правно лице и 5.000 за одговорно лице;

- члан 118. ст.1. т.37 и ст.2. (нису утврдили поступак за офшор)- 6 казни у распону од 10.000-30.000 (100.000 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (22.000 укупно) за одговорно лице

- члан. 118. ст. 1. т.48 и ст 2. (нису израдили листе индикатора)- 8 казни у распону од 10.000-30.000 (156.666 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (28.333 укупно) за одговорно лице

- члан 118. ст.1 т.1 и ст.2 (нису израдили анализу ризика на нивоу обвезника и на нивоу странке)- 6 казни у распону од 10.000-30.000 (110.000 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (22.000 укупно) за одговорно лице

Управа за спречавање прања новца

- члан 119. ст.1 т.1 и ст.2 (нису израдили анализу ризика на нивоу обвезника и на нивоу странке у складу са смерницама)- 2 казне у распону од 16.666-30.000 (46.666 укупно) за правно лице и 3.000-3.333 (6.333 укупно) за одговорно лице

- члан 119. ст. 1 т.3 и ст.2 (нису на прописан начин утврдили и проверили идентитет странка које су правна лица)- 7 казни у распону од 10.000-30.000 (120.000 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (21.000 укупно) за одговорно лице

- члан 118. ст.1 т.18 ст.2 (нису утврдили и проверили идентитет заступника)- 4 казне у распону од 10.000-30.000 (80.000 укупно) за правно лице и 2.000-3.000 (11.000 укупно) за одговорно лице

- члан 119 ст.1 т.5 и ст.2 (нису утврдили и проверили идентитет заступника странка)- 7 казни у распону од 10.000-30.000 (120.000 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (21.000 укупно) за одговорно лице

- члан 117. ст.1 т.1 и ст.2 (нису утврдили идентитет стварних власника)- 1 казна 40.000 правно лице и 4.000 одговорно лице

- члан 118 ст. 1 т.22 и ст.2 (нису утврдили и проверили идентитет стварних власника на прописан начин)- 7 казни у распону од 10.000-30.000 (130.000 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (22.000 укупно) за одговорно лице

- члан 118. ст.1 т.46 и ст.2 (нису именовали овлашћено лице и заменика)- 2 казне у распону од 10.000-30.000 (40.000 укупно) за правно лице и две казне по 3.000 (6.000 укупно) за одговорно лице

- члан чл.118. ст.1 т.47 и ст.2 (нису обезбедили да послове овлашћеног лица и заменика обавља лице које испуњава услове)- 1 казна 30.000 правно лице и 3.000 одговорно лице

- члан 119.ст. 1. т.15 и ст. 2 (нису доставили Управи податке о овлашћеном лицу, заменику и члану највишег руководства)- 6 казни у распону од 10.000-30.000 (116.666 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (22.333 укупно) за одговорно лице

- члан 119. ст.1 т.16 и ст.2 (нису обезбедили редовно стручно образовање)- 5 казни у распону од 10.000-20.000 (70.000 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (16.000 укупно) за одговорно лице

- члан 119. ст. 1 т. 17 и ст.2 (нису израдили програм редовног стручног образовања)- 6 казни у распону од 10.000-20.000 (80.000 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (18.000 укупно) за одговорно лице

- члан ст. 1 т.18 и ст.2 (нису обезбедили редовну унутрашњу контролу)- 4 казне у распону од 10.000-20.000 (60.000 укупно) за правно лице и 2.000-4.000 (11.000 укупно) за одговорно лице

Управа за спречавање прања новца

- члан 118. ст.1 т.52 и ст.2 (нису водили евиденције података о странкама и пословним односима)- 1 казна 10.000 за правно лице и 3.000 за одговорно лице

- члан 118. ст.1 т.53 и ст.2 (нису обезбедили да евиденције садрже све податке)- 5 казни у распону од 10.000-30.000 (100.000 укупно) за правно лице и 2.000-5.000 (19.000 укупно) за одговорно лице.

У референтном периоду, највишу новачану казну је изрекао Привредни суд у Београду, и то у износу од 330.000 за правно лице у једном предмету, и 55.000 за одговорно лице у другом предмету.

рд. бр.	Датум пријаве	Датум пресуде	Оквирно трајање поступка
1.	4.4.2022.	18.10.2022.	6 месеци
2.	3.3.2022.	13.10.2022.	7 месеци
3.	1.3.2022.	26.9.2022.	6 месеци
4.	17.6.2022.	9.2.2024.	20 месеци
5.	21.8.2023.	9.2.2024.	6 месеци
6.	28.11.2023.	23.2.2024.	3 месеца
7.	17.9.2021.	15.5.2024.	32 месеца
8.	13.3.2024.	11.9.2024.	6 месеци
9.	20.7.2022.	17.5.2023.	10 месеци
10.	7.2.2022.	13.9.2022.	7 месеци

Просечна дужина трајања поступка до доношења првостепене судске одлуке је десет месеци.

На једну пресуду тужилац је уложио жалбу, коју је апелациони суд усвојио, тако да је првостепена пресуда преиначена са 120.000 на 300.000 динара за правно лице, и са 30.000 на 60.000 динара за одговорно лице.

Једном судском одлуком суд је решењем обуставио поступак из разлога што је тужилац одустао од оптужног предлога.

Управа за спречавање прања новца

Прекршајни суд је изрекао пресуду којом је правно лице новчано казнио у износу од 50.000 и одговорно лице са 5.000 због непоштовања ЗЦЕСВ, тачније нису имали и чували одговарајуће, тачне и ажурне податке и документа на основу којих се одређује стварни власник Регистрованог субјекта. На изречену првостепену пресуду Управа је поднела жалбу али је Прекршајни апелациони суд жалбу одбацио и потврдио првостепену пресуду. Поступак је трајао 13 месеци.

Такође, прекршајни суд је у три поступка донео решење којим се поступак обуставља због застарелости, а који су се водили због непоштовања ЗЦЕСВ.

4.2. Судске одлуке- предузетници

Укупна новчана казна изречена предузетницима у 2024. години износи 985.000,00 динара (11 пресуда). Казне су изречене за укупно 109 прекршаја који су утврђени у судском поступку. За 92 прекршаја је изречена казна у виду новчаног кажњавања, док је за 17 прекршаја изречена опомена. За два контролисана обвезника поступак је завршен опоменом за све учињене прекршаје.

Три поступка су окончана решењем о обустави поступка из разлога што је наступила застарелост.

Новчане казне предузетнике су изрицане у опсегу од 10.000,00 до 200.000,00 динара.

У наставку је распон казни (исказан у динарима) за појединачне прекршаје изречене од стране Прекршајних судова, укључујући и опомене:

-из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст.1. т.34 (нису утврдили поступак за функционера)- 5 новчаних казни у распону од 1.428-10.000 динара (37.678 динара укупно) и једна опомена;

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст.1. т.37 (нису утврдили поступак за офшор) – 6 новчаних казни у распону од 1.428-15.000 динара (52.678 динара укупно) и једна опомена;

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст. 1. т.48 (нису израдили листе индикатора) – 9 новчаних казни у распону од 1.428-30.000 динара (106.428 динара укупно) и две опомене;

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст.1 т.1 (нису израдили анализу ризика на нивоу обвезника и на нивоу странке) - 8 новчаних казни у распону од 1.428-30.000 динара (92.678 динара укупно) и две опомене;

Управа за спречавање прања новца

- из члана 120. став 3. у вези са чланом 119. ст.1 т.1 (нису израдили анализу ризика на нивоу обвезника и на нивоу странке у складу са смерницама)- 3 новчане казне у распону од 10.000-30.000 динара (60.000 динара укупно);

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст.1 т.16 (нису утврдили и проверили идентитет својих странака које предузетници)- 2 новчане казна у висини од 10.000 динара (20.000 динара укупно);

- из члана 120. став 3. у вези са чланом 119. ст. 1 т.3 (нису на прописан начин утврдили и проверили идентитет странка које су правна лица)- 7 новчаних казни у распону од 3.333 - 20.000 динара (69.583 динара укупно);

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст.1 т.18 (нису утврдили и проверили идентитет заступника)- 2 новчане казна у висини од 10.000 динара (20.000 динара укупно);

- из члана 120. став 3. у вези са чланом 119 ст.1 т.5 (нису утврдили и проверили идентитет заступника странка)- 7 новчаних казни у распону од 3.333 - 20.000 динара (69.583 динара укупно);

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118 ст. 1 т.22 (нису утврдили и проверили идентитет стварних власника на прописан начин)- 7 новчаних казни у распону од 1.428-30.000 динара (82.678 динара укупно);

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст.1 т.46 (нису именовали овлашћено лице и заменика)- 5 новчаних казни у распону од 6.250-15.000 динара (51.250 динара укупно) и једна опомена;

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст.1 т.47 (нису обезбедили да послове овлашћеног лица и заменика обавља лице које испуњава услове)- 1 новчаних казни у висини од 1.428 динара;

- из члана 120. став 3. у вези са чланом 119.ст. 1. т.15 (нису доставили Управи податке о овлашћеном лицу, заменику и члану највишег руководства)- 7 новчаних казни у распону од 6.250-20.000 динара (76.250 динара укупно) и две опомене;

- из члана 120. став 3. у вези са чланом 119. ст.1 т.16 (нису обезбедили редовно стручно образовање)- 6 новчаних казни у распону од 10.000-20.000 динара (70.000 динара укупно) и две опомене;

- из члана 120. став 3. у вези са чланом 119. ст. 1 т. 17 (нису израдили програм редовног стручног образовања)- 5 новчаних казни у распону од 3.333-20.000 динара (58.333 динара укупно) и две опомене;

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 119 ст. 1 т.18 (нису обезбедили редовну унутрашњу контролу)- 5 новчаних казни у распону од 10.000-20.000 динара (60.000 динара укупно) и две опомене;

Управа за спречавање прања новца

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст.1 т.52 (нису водили евиденције података) - 1 новчана казна у висини од 15.000 динара;

- из члана 120. став 2. у вези са чланом 118. ст.1 т.53 (нису обезбедили да евиденције садрже све податке) - 6 новчаних казни у распону од 1.428-30.000 динара (71.428 динара укупно) и две опомене.

За прекршај из члана 20. став 2. тачка 1. Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење (нису утврђивали да ли имају послова или других сличних односа са означеним лицем) изречене су 3 ночане казне у распону од 5.000-10.000 динара (20.000 динара укупно).

Прекршајни суд у Новом Саду је у референтном периоду изрекао најстрожу јединствену новчану казну у износу од 200.000,00 динара.

Прекршајни суд у Београду изрекао је јединствене новчане казне окривљенима у износу од по 150.000,00 динара и 140.000,00 динара. Прекршајни суд у Крагујевцу је изрекао јединствену новчану казну у износу од 130.000,00 динара

Осталим пресудама изречене су јединствене новчане казне у висини испод 100.000 динара, док је најнижа изречена јединствена новчана казна у износу од 10.000,00 динара за 1 прекршај.

Управа је уложила 9 жалби на судске одлуке којима је изречена опомена или новчана казна испод законског минимума. Пет жалби није усвојено и судске одлуке нису мењане. Три жалбе су усвојене, тако да су новчане казне преиначене:

Одлука првостепеног суда	Одлука по жалби
20.000	100.000
40.000	100.000
140.000	260.000

Један жалбени поступак је и даље у току.

Такође на две судске одлуке којима је обустављен поступак због застарелости су уложене жалбе. Једна жалба је усвојена и поступак пред прекршајним судом је и даље у току, док је друга жалба одбијена..

Преглед трајања поступка, од момента започињања подношењем захтева за покретање прекршајног поступка до доношења првостепене судске одлуке, приказан је у следећој табели:

Управа за спречавање прања новца

РД.БР.	ДАТУМ ЗАХТЕВА ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА	ДАТУМ ПРЕСУДЕ	ОКВИРНО ТРАЈАЊЕ ПОСТУПКА
1	30.8.2022.	27.12.2023.	16 месеци
2	16.3.2023.	1.3.2024.	10 месеци
3	3.10.2022.	24.4.2024.	18 месеци
4	29.8.2023.	20.2.2024.	5 месеци
5	16.10.2023.	14.2.2024.	4 месеца
6	17.1.2024.	21.2.2024.	1 месец
7	30.8.2022.	8.2.2024.	17 месеци
8	5.6.2024.	5.9.2024.	3 месеца
9	27.5.2024.	15.10.2024.	5 месеци
10	11.10.2023.	2.12.2024.	14 месеци
11	22.1.2024.	8.8.2024.	7 месеци
12	16.3.2023.	1.12.2023.	9 месеци
13	27.1.2024.	1.11.2024.	9 месеци

Просечна дужина трајања поступка до доношења првостепене судске одлуке је 9 месеци.

5. Закључак

Имајући у виду све напред наведене параметре, може се закључити да се број непосредних надзора у 2024. години није повећао у односу на претходне године. Разлог томе су кадровске промене које су се десиле у 2024. години као и друге објективне околности попут израде Националне процене ризика и активног учешћа у 6. кругу евалуације од стране комитета Мавивала. Тренд броја достављених судских одлука је и даље на високом нивоу, и повећао се у односу на 2023. годину.

Узимајући у обзир анализе судских одлука из претходних година, може се извести закључак да иако се број судских одлука повећава, распон новчаних казни за утврђене неправилности се смањује, па судови изричу све мање новчане казне. Поред новчаног кажњавања судови све више изричу и новчане казне које су испод законом прописаног минимума за учињене привредне преступе/прекршаје, условне осуде и опомене.

Остаје да се прате сви параметри који су узети у обзир приликом израде ове анализе, и даље прати тренд, како извршених непосредних надзора, тако и донетих судских одлука, закономерности у тим судским одлукама, као и тренд кажњавања који постоји у њима.

